

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

(Br.) Vitt.
Lr.

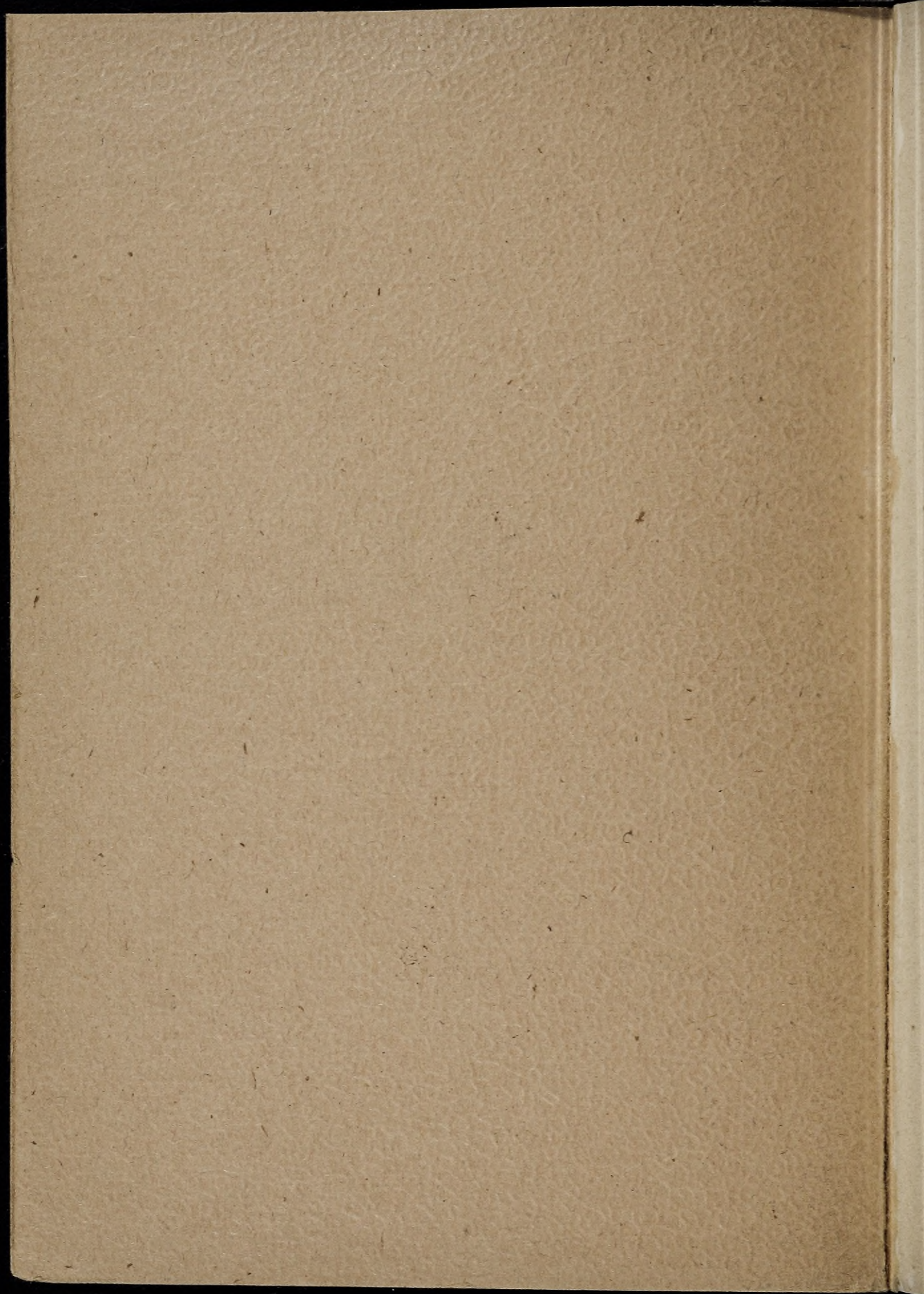
LÖSA
 BLAD

af

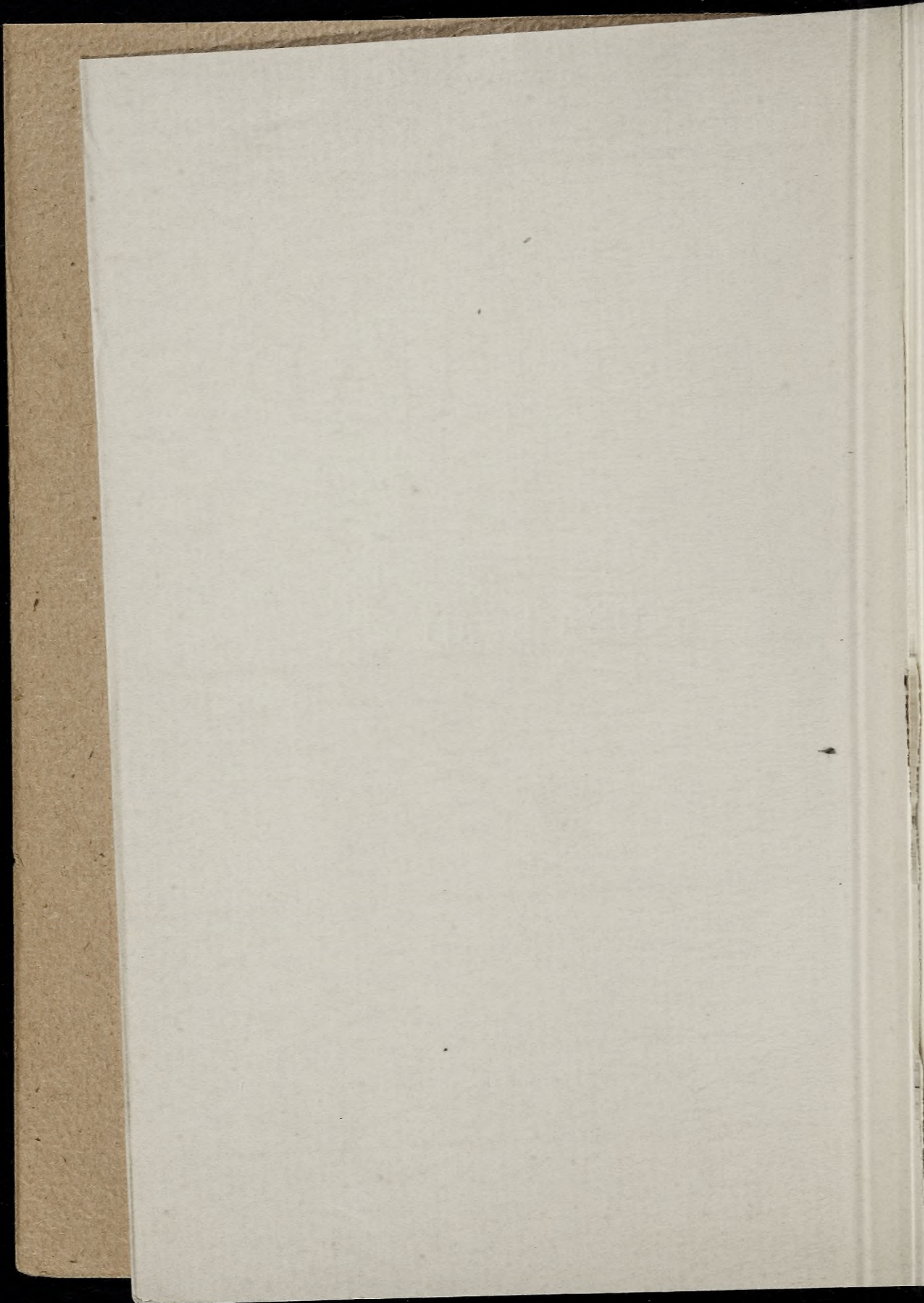
Maria Björndal

UNIVERSITETS
BIBLIOTEKET
LUND.

LÖSA BLAD

LÖSA BLAD

AF

MARIA BJÖRNDAL

UPSALA 1897

ALMQVIST & WIKSELLS BOKTR.-AKTIEB.

ALPHABET

INNEHÅLL.

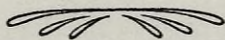
I fria luften:	Sid.
I skog	7
Forsens visa	9
En vinterdag	12
Rotgelen	14
Midsommar i Leksand	16
När det är vår i Mälärängd . . .	18
Hafsbrus	19
Stiltje	20
Vid middagssol	22
Morgon i Borgholmsskogen.....	24
Bäcken i klyftan.....	26
Solnedgång ..	28
Bilder och tankar:	
I Borgholms ruin	33
Morgonstjernan	36
Liten Fiskar-Greta	38
En fånge	39
Maj!	41
Till modershem	43

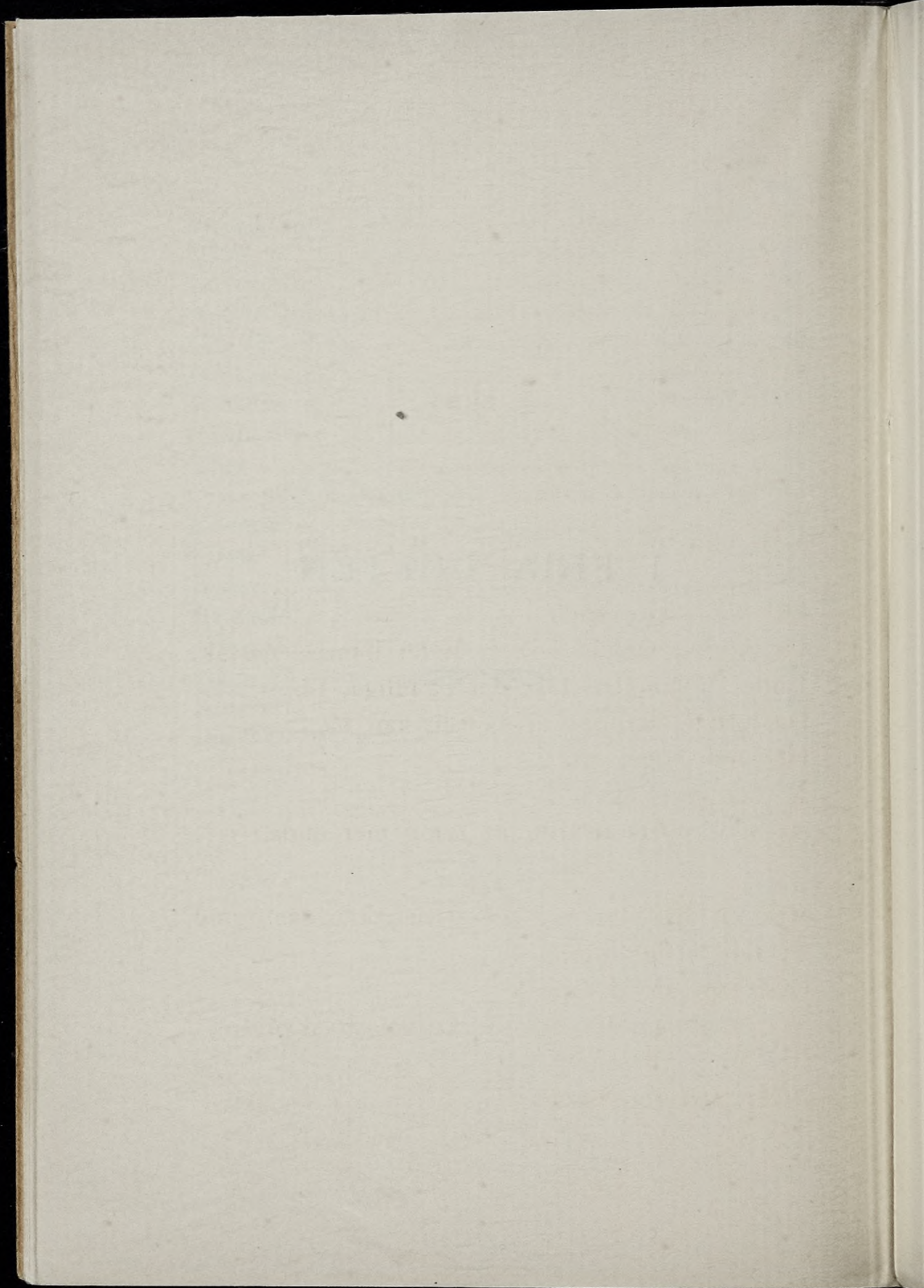

	Sid.
Hvad är sång i ord?.....	45
Göm!	46
Göm icke!	47
Åt Sveriges söner	48
Gifs dig ett sår	49
Det unga	50
För snart	51
Kända toner	52
Tårar	54
Öfver mörknande djup	55
Kvinnolif	57
Konst	59
Borta?	61
Hvarthän?	62
Trängsel	65
Petrus på vattnet	67
Förbön	69
Din mun har sagt det	72

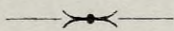

I FRIA LUFTEN

I skog.

Om mig bjöds en divan i ett kungagemak,
Skull' jag svara som så:
Jag har bättre ändå,
Jag har mossbädd i skog under himmelens tak;
Under himmelens tak, det oändliga, blå,
Dit svalan deruppe ej nå'nsin kan nå;
Hur hon stiger än,
Är der långt igen,
Är der öppet, är fritt, är rymd mer ändå.

Men en flik blott jag ser af den klarblåa rymd,
Ty min utsigt ditopp
Utaf topp invid topp
Af lätt gungande, susande kronor är skymd,
Der ett guldtvinnadt nät
Öfver barrgrönska tät

Smygs af lekande solstrålar smekande ner.
Hur liten linnea dock doftar och ler,
Fast hon tufvan blott ser!
Ja, i skog är mig väl.
Andas skönhet, drick friluft, drick djupt, min själ!

Forsens visa.

Ofta lyddes jag till forsen,
Till den gamla forsens visa.
Ständigt ny mig visan tycktes,
Men ändock den gamla var det.

Kom jag glad till forsen, sjöng han
Jubelfyllda, glada toner,
Toner, dansande som skummet
På den yra hvirfvelns vågor.

Kom jag dit med strid i hågen,
Strid och oro kvad blott forsen.
Som han mörk och rastlös brusar,
Brusade ur djupet sången.

Kom jag dit med sorg i hjertat,
Klagande sjöng forsen åter,
Som ett eko från mitt hjertas
Dofva, vemodstunga suckar.

Kom jag så en gång till forsen,
Drömmande och vek till sinnes,
Icke glad och icke sorgsen,
Full af aningar och frågor.

Underbara, trolska toner
Sände forsen till mitt öra,
Toner, mäktiga och djupa,
Toner vilda, men dock ljufva.

Tjusad, halft berusad, lyddes
Länge jag till trolska sången,
Till den gamla forsens visa,
Ständigt ny, fast jemnt densamma.

Ändtligt sade jag till forsen:
Ofta har hos dig jag bidat,
Lyssnande till dina toner,
Lär mig nu en gång din visa!

Hör! då ljud en röst ur djupet:
Först en annan visa lär dig,
Tidens gamla, nötta visa,
Ständigt ny, fast jemnt densamma!

Dess ackord är' ögonblicken.
Hvart ackord är sammanfogadt
Af en ton ur hvarje hjerta,
Som på vida jorden andas.

Blott en gång, en enda, ljuder
Samma ton ur samma hjerta,
Hvart ackord dör bort för alltid.
Aldrig mer du hör detsamma!

En vinterdag.

I förrgår föll, helt lugnt och lätt,
Den första snön, så jemnt och tätt.

Se'n har ej vintern släppt sitt tag;
På fjärden isen bär i dag.

Seg är ju höstis, hejsan, hej!
Han bugnar väl, men brister ej.

Så bländhvit glänser snön på land,
Och rundt kring fager, skogklädd strand.

De mörka granar tyngda stå
Af bomullsmjuka drifvor små.

Och björken står så tätt behängd
Med lätta snökristallers mängd,

Dem rikt solstrålarna beså
Med gnistrande juveler små.

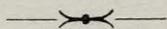
Ej under hon står böjd att se
Sin bild i isens spegel le!

Af högblå himmel famnas allt.
Det är så andlöst tyst, så kallt.

Är du förtrollad, hvita jord?
Du fagra, dyra, dyra nord!

Rotgelen.

Bort i löfdungen der
Under branten han är.
Gå der skuggan är tät,
Gå med smygande fjät,
Att han måtte bli kvar;
Han är rädd, han är var.
Stig sakta, sakta!
Dig noga akta
För prasslande grenar
Och rasslande stenar.
Här döljer oss alen,
Här se vi kring dalen;
På mossiga stenen
Vid åkerrenen
Vi bida stumma.
O, Juninatt, du doftmättade, ljumma!

* * *

Der är han! O, smältande, dallrande drill,
Som fladdrande slocknar, men åter slår till
En hvirfvel af toner! Så underbar klang
Ifrån violinsträngen hviskande sprang,
När, konstfullt berörd af den invigdes hand,
Sordinen dess mäktiga ljudvågor band.
Den drillen är sköraste aningars lek,
För snabb för att drömmas, att tänkas för vek;
Från okända djup af vårt innersta jag
Snabbt komna, snabbt sjunkande böljeslag;
En andlöst förnummen, bortilande flägt
Af gåtfull oändlighets andedrägt.

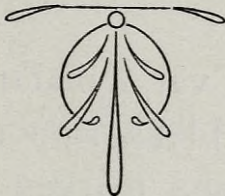
Midsommar i Leksand.

Det är midsommarsol öfver Dalarnes bygd,
 Öfver gårdar som lysa röda;
 Det är midsommarsol öfver saftgröna fält,
 Öfver vårsädens unga gröda,
 Och björkar på vakt deromkring i parad,
 Med hvitaste stammar och blänkande blad,
 Öfver granskog i vårskrud med ljusgröna skott
 Rundtom öfver bergens branter,
 Öfver Siljans vatten, så glittrande blått,
 Sol, sol öfver alla kanter!

Det är midsommarluft, o, så tindrande klar,
 Öfver bygden rundtom, den vida.
 Högt på bergåsens rygg drar man andan så lätt,
 Här kan blicken långt fjerran glida,
 Kring blånande kullarnas vågiga band,
 Som sträcker sig bredt utmed himmelens rand.

O, i dag blott är midsommarafton, en dag
Att glida ur hvardagsspåret,
Att gifva sig hän åt allt sommarns behag
Och glömma det mulna året.

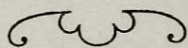

När det är vår i mälarängd.

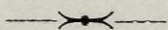

När det är vår i mälarängd,
Ej vår med bleka sippors mängd
På stela, frusna marken,
Vår med konvalje, kaprifol,
Förgätmigej, syré, viol
Och ljusa löf i parken,

Då längtar jag att doftmängd vind
Än fläktade omkring min kind,
Som der i forna dagar;
Då trår jag efter vågens brus,
Då trår jag efter skogens sus
Och trast som blödsint klagar.

Hafsbrus.

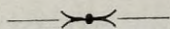
Var helt stilla och lyss!
Detta mullrande dån,
Det är vågsvall till hafs,
Det är dyningens brus,
När han brottas mot skär,
När han rullar mot strand.

Är det ej som det dofva
Dånet från hafvets dyning
Hviskade, dämpadt, dystert,
Hemligt, men tusentungadt,
Om huru rastlöst hvälfves
Menniskovimlets vågsvall;
Hur millioner brottas,
Hur millioner sucka
Ute i vida verlden,
Rundtom vårt stilla bo.

Stiltje.

Vinden mojnät och seglen slakna,
Båten saktar alltmera fart.
Sakta häfves, i slummer, vågen;
Hafvet ligger nu spegelklart.

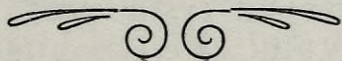
Solvarm dag emot afton lider,
Solen sjunker mot hafvet röd,
Svept i dallrande töckenslöja,
Utan strålar, i mattad glöd.

Tätt vid landet vi hålla kosan,
Ingen fara att drifva på!
Lena, domnade, blanka vågor
Smeka bogen der fram vi gå.

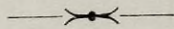
Genom klarnade vattenspegeln
Glindrar djupet i dager grön.
Hafvets yppiga, trolska flora
Fängslar blicken, så sällsamt skön.

Fiskar ila, som blixten snabba,
Ut och in mellan tångens blad.
Sveckfullt ljuf, liksom glömskans trygghet,
Stiltje vaggar i dvala glad.

Glömmen, böljor, en stund, i domning,
Glömmen jagande stormars gång!
Sola, djup, dig i sommardvala,
Glöm att stiltje är aldrig lång!

Vid middagssol.

Solen står högst på fästet,
Midt på den blå kupoln,
Strimmad af glesa, hvita,
Luftiga sommarmoln.

Blå lyser vida fjärden,
Krusad vid vindens smek.
Böljorna små kring skären
Hoppa i yster lek.

Hvitaste segel glida
Snabba sin tysta stråt;
Skumkransad doppar båtens
Bog, som är vänd hitåt.

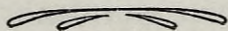
Blekröda skär långt borta
Tecknas af strimmor grå,
Skimra i middagssolen
Genom en slöja blå.

Renaste luft är slöjan,
Ljusblå och lätt och skir.
Fjerran vid horisonten
Floret som veckadt blir.

Fåfångt att söka teckna
Dallrande färgers spel.
Finaste konstnärspensel
Målade här nog fel.

Dårande spel af färger
Säg hur du blef så skönt,
Utan att blicken spårar
Minsta nyans af grönt?

Huru? det var en fråga!
Gafs oss, från pol till pol,
Skönare ting än vatten,
Vatten och luft och sol!

Morgon i Borgholmsskogen.

Silfverblank i morgonljuset
Ligger sundets våg och ler,
Ljus, lik skuldfritt barnaöga,
Som mot molnfri himmel ser.

Öfver daggbegjutna stranden
Morgonsolen strömmar klar,
Guld och diamanter slösar,
Har dock jemt omätligt kvar.

Glänser öfver stammar, stenar,
Hvilka murgrön smyckat skönt,
Som till fest, med rika slingor
I ett ändlöst nät af grönt;

Öfver täta, yppigt vilda
Dunkelgröna törnesnår,
Rikt med spindelflor behängda,
Hvilka daggen perlbesår;

Öfver sammetsgröna vägar,
Under hvalf af lummig ek,
Långt i fjerran smälta samman
Till en drömsyn, oklart vek.

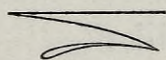
Bäcken i klyftan.

Och bäcken kom farande, munter och yr,
Genom ängen;
Kom sjungande, utan en tanke, den fyr!
På terrängen.
Då, plötsligt, hvad var det? han halkade ju,
Rätt framstupa,
Och, plask! ifrån afsats till afsats han nu
Till det djupa
Far tumlande, skummande, dansande med
Utför branten
Och hinner ej se hur han tillrade ned
Utom kanten.

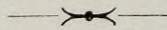
Men ljungen på kanten, han såg det och log:
»Hå, så yster!»
Och alen i remnan, hon märkte det nog,
Litet dyster.

Men ormbunken plymerna vaggar förnämt,
»Ack!» han tänker,
»Att lösa en sådan förr'n honom man tämt!
Så han stänker!»
Till sist i en enda kaskad utaf skum
Tar han hoppet
Till botten af klyftan, men stannar helt stum
Midt i loppet.
Dernere var mörkt, under grönskande hvalf,
Och som tårar
Hans yrande skum låg på mossan och skalf,
Ej han spårar
Ett utlopp; och tyst hviskar tufvan på sten:
»Du är fången».
Han pollrar och letar; kring stenen han re'n
Hittat gången.
»Jo, pytt! jag är fri. Nu farväl, lilla vän!»
Jublar bäcken.
Till soliga ängar han dansar igen.
Åh, den gäcken!

Solnedgång.

Nu är hon borta!
Glödgade kulan sjunkit.
Fick hon en spricka i fallet?
Göts ur det glödande inre,
Plötsligt, en ström af lava
Ut öfver sundets blanka,
Tysta, bäfvande våg?
Är det skenet från denna,
Röda skimret som färgar,
Liksom med blodstänk, vingen,
Väldiga, mörka, tunga
Molnevingen, som sträckes
Upp öfver halfva fästet,
Hotande, jättelik?
Gömmer han tordön och ljugeld,
Blygråa vidundervingen?

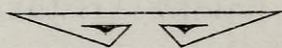
Är han väl spänd till att fläkta
Fasa och ofärd neder
Öfver den minst det anar
Af oss människobarn?

Var det i stunder som denna, —
Gripna af hemlig bäfvan
Öfver sitt eget intet,
Inför en mäktig, okänd,
Majestätisk natur, —
Var det så våra fäder,
Gamle siarne, diktat
Guda- och jättesagor,
Sökt att i vidunderbilder
Famna oändligheten;
Sökt, men anat derunder
Gudars och jättars vanmakt,
Anat en evighetsmorgon
Efter ett ragnarrök?

Vi, som oss nämna kristne,
Vi, som en fader kalla
Honom, som hedniske siarn
Fruktade nämna ens,

Äga vi ingen bäfvan
Inför hans väsens gåta,
Inför allt dunkelt anadt
Bortom tid och natur?
Är oss då lefvandets gåta,
Är oss förgänglighetens,
Är oss oändlighetens
Gåta ej gåtor mer?

Skapare, evige Fader!
Gif mig ej hedningens bäfvan
Inför det outgrundliga;
Men när din allmakt speglas
Med majestät i naturen,
Tala med makt till min ande!
Stränga med aftonrodnans
Strålar mitt hjertas lyra,
Stäm den till bäfvande, helig,
Andaktsfull bönehymn!

BILDER OCH TANKAR

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

500 N. 5TH ST. N. Y. C.

I Borgholms ruin.

Uppå Ölands kala hjessa
 Hvilar, ädelt majestätisk,
 Fastän härjad, gamla borgen,
 Lik en herrligt formad krona,
 Vändig, kungligt skön ännu.
 Hvilka vallar, hvilka murar!
 Ämnade att innesluta
 Kungaståt och kämpaskaror,
 Öfvergifvet tysta nu.
 Ingen jernklädd vakt vid porten,
 Ingen page som för oss in
 Under ståtliga arkader,
 Genom hvälfda vestibuler,
 Uppför breda trappor till —
 Tomma, öde, öppna salar.
 Mindre ståtligt, mera härjadt
 Skymtar fram ur yppig grönska
 Äldsta borgens furstehus.

Der är platsen just att hvila.
Rundt kring bon i brustna murar
Kvittra öfver oss förtroligt
Snabba svalor utan tal;
Och i kvällens lugn hörs vågens
Lena plask mot grunda stranden.

Solens guldklot bort i vester
Just nått horizontens rand,
Sänder ut en flod af strålgans
Öfver himmel, våg och strand.

Snabbt dock purpurfloden viker.
Grått är åter borgens krön;
Mattan utaf skogens toppar
Under oss är åter grön.
Men kring himlen färgen dröjer,
Vexlande med hvar sekund,
Smältande i mild förtoning
Samman med den ljusblå grund.

Dold bland ekars dunkla skuggor
Näktergalars sångarkör
Blott fulltonigare klingar,
Allt som dagen skymms och dör.

Matta, gula måneskifvan
Skrider upp på blekblå pell;
Skenet kämpar än med dagern
Sällsamt uti sommarkväll,
Faller blekt igenom öppna,
Tomma fönsterrader in,
Halft beslöjar, halft beskiner
Löfverks vajande gardin.
Var det blott en sakta vindpust
Som så lik en hviskning lät?
Skum är borgen, under hvalfven
Skuggan blir allt mera tät,
Faller nattligt mörk inunder
Höga, gamla murar grå.
Glömda gamla forntidssägner
Tyckas tassla i hvar vrå.

Morgonstjernan.

Och liten pilt har vaknat
Och har sig upprätt satt.
Han skådar genom fönstret
I halfljus sommarnatt
Hur morgonstjernan stiger
Ur rosenbädd i skyn,
Och glimmar fram i öster
Just ofvan skogens bryn.
»O, moder min», han jollrar,
»Från trädens toppar der
Den stjernan klar jag nådde,
Der vor' jag henne när!» —
»Sof Liten! morgonstjernan
Den kan du aldrig nå,
Men klara dagens solsken,
Det smeker stora, små.»

Och Liten sof; men stjernan
Än dröjde i hans håg,
Och bäst det var i drömmen
Han henne återsåg.
Hon träder fram, hon nalkas,
Hon glimmar, klar och stor,
På pannan af hans moder,
Klädd uti rosenflor.
Han sträcker sina händer
Mot moderängeln då:
»Kom, böj dig ned och kyss mig,
Och låt mig stjernan få!» —
»Rör mig ej, barn! Jag heter
Det *oupphunnas* fé!
I drömmens underrike
Får du mig ofta se;
Men morgonstjernan slocknar,
När dagens sol uppgår;
Tillsammans ingen dödlig
Oss begge skåda får.»

Liten Fiskar-Greta.

Liten Fiskar-Greta!

Det jag ville veta:

Lärde ärlan dig, der vippande hon ilar,

Hur på bara fötter trippande man kilar?

Och den glada glimten, som i ögat sitter,

Fick du den af insjöns glada morgonglitter?

Och den klara klangen i din morgonvisa,

Stämd att Herren prisa,

Är den lån af lärkan, som på snabba vingar

Öfver ljusa ängen invid stugan svingar?

Är ditt friska löje barn utaf din källa,

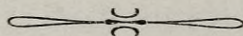
Som ur fina sanden

På den grunda stranden

Alltid, alltid munter porlande ses välla?

Liten Fiskar-Greta,

Det jag ville veta!

En fånge.

Du fjärl lilla! hur kom du in
I stängda rummet, i kammaren min?

Han flaxar ängsligt med sköra vingar,
Han fladdrar, fladdrar i trånga ringar,
Han slår mot taket, mot fönstret nu!
Förgäfves! glaset ej viker du!
Det strålande solsken från himmel blå,
Den dallrande luften, de blomster små,
Som smekas om kind
Af sommarvind,
Du ej kan nå
Fast dig synes så.

Hvi skulle jag fångsla dig, lilla vän?
Se der, jag öppnat, flyg ut igen!

Af fåglar i bur
Fins nog ändå,
Af fångar också,
Som trampa och gå
Jemnt inom en mur,
Osynlig, men fast som det glatta glas.

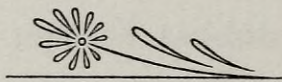
Maj!

Vår långa vinter hade flytt,
Och våren börjat randas.
Grå himmel var till blå förbytt,
Och solfylld värme blandas
Med brisen ifrån isfri sjö,
Som, vintervresig, tidt med snö.
Och storm oss öfverhopat.

Nu inga dubbla fönster mer!
Nu öppnen, första gången,
I stängda, dubbla dörrar, er
Till rymliga balkongen!
Den till vårt lilla hemvist hör;
Månn' mera fröjd det kungar gör
Ta' riket i besittning?

Snödroppen lyser redan der,
Snart följer nog violen,
I vår värdinnas täppa här,
Som badar sig i solen;
Se'n fins der rosor, har jag sett,
Och, bäst af allt, värdinnan gett
Mig lof att fritt få plocka!

Från hamnen tacklingen hörs slå
På fartyg som der bida.
Om kväll strör solen guld uppå
Den blåa sjön, den vida.
Här skola våra blommor må!
Som du och jag de skola få
Frisk luft och ljus oändligt.

Till modershem.

Har minnet dyrare att dröja vid
Än färd till modershem i juletid!

Till modershem, der allting vittnar om
Hur ömhet tänkt och väntat att man kom.

Djup ligger snön på fälten öfverallt;
Det gnisslar under släden; det är kallt.

Derofvan gnistrar stjernevimlet på
Den vida aftonhimlens djupa blå.

Långt bort ett ljus framtindrar då och då.
Snötyngda granarna vid vägen stå.

Nog morgondagen har en sagoverld
Af rimpydd park kring frusen Mälarfjärd.

Vår ankomst bjellerklängen har förrådt,
Långt förrän vi till sista backen nått.

Re'n porten öppnad är; ljus strömmar ut,
När upp vi svänga omkring välkänd knut.

Ett gladt »god afton»! och af broderhand
Befrias vi ur varma fällars band.

Hvad är sång i ord?

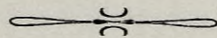

Hvad är sång i ord?
 Det är hjerteblod,
 Som i droppar går
 Ifrån hjertesår.

Det är vårflodens våg,
 När en längtan, som låg
 Länge stum, i ett nu
 Spränger isen itu.

Det är glädjens kaskad,
 Som han skickar åstad
 Upp i jublande höjd,
 Att få luft för sin fröjd.

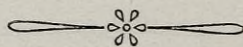
Hvad är tonernas tröst?
 Af Guds saliga röst
 Ett fjerran, sakta, melodiskt sus,
 Som söfver till ro allt smärtornas brus.

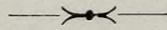
Göm!

Det fins tankar, skygga tankar,
Eterlätta, späda tankar,
Väfda som af doft och solljus,
Spunna af det allra skönsta,
Allra sällaste och högsta,
Som på lifvets vandring rörde
Vid ditt hjertas känselsträngar,
Eller hemligt uppenbarats
För ditt andeögas syn.
Dessa späda, eterlätta,
Solljusväfda tankar, göm dem!
Göm dem! ty för ord de flykta.
Inneslutna i ditt väsens
Mest fördolda djup, de blifva
En essence, den allrafinsta,
Allra dyraste, för lifvet.

Göm icke!

Det fins tankar, skygga tankar,
Spöklikt vexlande, som hvälfvas,
Liksom dimmor öfver hafven,
Gåtfullt tunga, fram och åter
Öfver djupen af ditt väsen.
Dessa skygga, gåtfullt tunga,
Spökgestalter, göm dem icke!
Om en ädel vän du äger,
Grip dem, grip dem fatt med orden!
Om en trofast vän du äger,
Göm dem icke, mörkrets tankar!
För en solblick från hans öga
Dimgestalterna försmälta.

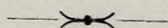
Åt Sveriges söner.

Och är du en maka, som saknar söner,
Skänk fritt dina brinnande modersböner
Åt älskade Sveriges jemt unga söner!

Gifs dig ett sår . . .

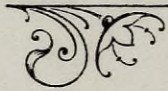
Gifs dig ett sår, när du på ondt ej tänker,
Var sann! sök skäl, om möjligt; men gif akt!
Om man en förlåt för sitt hjerta sänker
Och du kan intet få i dagen bragt,
Var stilla! Handen räcks; ditt ord du sagt.

Ja, men gif akt också, att du bevarar
Från köld och ovänskap din egen barm,
Att hvad du ej förstår din tro förklarar
Med dolda möjligheter, utan harm.
Ock du kan såra blind. Tänk mildt! var varm!

Det unga.

Blodsbandet ensamt kan de ungas slägte
Vid gamla fästa med olösligt band;
Allt annat småningom dess ledsnad väckte,
Det löses, slaknar, brister efterhand.
Men tyst, på afstånd, kunna fritt vi följa
Det ungas växt; tyst det med böner hölja,
Tyst fritt dess pulsslag känna och förstå.

För snart.

Medan din vän är kvar,
Mins att du honom har!
Le mot hans blida nick,
Svara hans varma blick,
Lyss till hans kända röst,
Smyg till hans trogna bröst,
Känn att I ären två!
Alltid för snart skall slå
Skiljsmessans stund.

Rända toner.

När helt hastigt någon gång
Slumpen till mitt öra förde
Toner af en välkänd sång,
Hvilken ofta förr jag hörde,
Såg, liksom vid blixstens sken,
Djupt i minnets schakt jag neder,
Såg jag åter unga leder
Fyllda, hvilka glesnat re'n,
Kände som ett eko då
Genom hjertats fibrer gå
Utaf drömmar, eldigt drömda,
Under årens damm bortgömda,
Och en efterklang vibrera,
Vekt, på hjertats strängar af
Kära stämmor, hvaraf flera
Tystnat i en tidig graf.

Underbara verd af minne,
Hvilken, under långa år
Stängd i glömskans fångsel inne,
Sofver djupt, men ej förgår!

Hvar min lefnads slup framseglat,
Minnets kamera mig har
Hvarje ögonblick afspeglat
Och behållit bilden kvar.

Tårar.

De tårar som kvälla varma
Från skymda ögonens rand,
De lätta ett vetyngdt hjerta,
De lossa på kvalens band.

Men hjertat har andra tårar,
Dem ingen lefvande ser,
Som falla i tunga droppar
Tillbaka i hjertat ner.

Som smältande bly de bränna
På hjertats djupaste grund;
De bilda en stelnad smärta,
Med tigandet i förbund.

Öfver mörknande djup.

När dig allt tyckes klart
För din lefnads slup,
Och han trygg skjuter fart
Öfver slumrande djup,
Men ej anad sky
Väcker upp en by,
Och det mörknande, trolösa, hvälfvande djup
Hotar sluka din slup,
Blicka stadigt då mot
Detta svallande hot,
Kasta loss ditt skot,
Grip om roret tag, —
Så är seglarns lag, —
Och böj undan för rasande storm ett slag.

Men om hjertat kved,
Om du ångest led,
När orkanens strid
Stal din trygga frid,
Så bed till stormarnas Herre, bed!
Ty börens tröst
I ett menskobröst,
Det är Herrens röst,
Som bland böljande djup bjuder mod och fred.

Kvinnolif.

Såg du regnet sakta falla,
Såg dess millioner droppar,
En och en, så tyst försvinna, —
Sjunka ned i det fördolda, —
Bilderna af en kvinnas dagar,
Af en kvinnas livsverk såg du.
Hvem vill räkna regnets droppar?
Hvem en kvinnas alla småvärf?
Snabbt förgätna bort de glida,
Märkas knappast, förr'n de saknas.
Tro dock ej de helt försvinna!
Ned i jordens tysta gömma
Samlar droppe sig till droppe,
Dropparna till rännil blifva,
Rännilarna blifva bäckar,
Bäckarna till floder samlas,
Hvilka gjuta sig i hafvet,

Så må gerna ringa aktas
Hvarje kvinnas ringa gerning;
Men utaf hvad kvinnan verkar
Blifver oförmärkt ett mäktigt
Element, och outhärligt,
Liksom vattnet uppå jorden.

Konst.

All äkta konst är gudagåfva först,
Är fröet som kan kväfvas eller växa,
Är icke handtverk eller utanlexa,
Är afbild ej, är barn af andetörst.

Är barn af trånad, men af fröjd jemväl
Att form och lif en himmelsk gnista skänkte
Åt mensklig längtan; att hvad menskan tänkte
Blef till gestalt uti en konstnärs själ.

Men låta bilden växa, träda fram
Som färdigt konstverk uti verkligheten,
Helgjuten, klar; att gifva menskligheten
I fullgod form hvad konstnären förnam,

Det *läres*, stundom blott med mycken flit;
Blott få af konstens barn nå utan möda
Dess segertecken; men i täflan öda
Ett lif otaliga och nå ej dit.

Borta?

Är helt han borta, den vän vi mist?
Nej, något lefver än kvar, så visst
Som anden uti oss lefver.
Han närts och vuxit och fått gestalt,
Vår andevarelse utaf allt
Vi älskat och mött i lifvet.

Ju mer vi älskade vännen vår,
Ju mera växte han, år från år,
I anden med oss tillsamman.
Hvad så hans väsen vårt väsen gaf,
Vi kvar det äga, trots död och graf;
Ovanskligt det är, som anden.

Hvarthän?

Ni som i lifvets morgontimmar tänkte
 På lifvets kväll blott som en fjerran dröm,
 Men långt förr'n eder lefnads sol sig sänkte
 Mot nedgång, rycktes bort af dödens ström,
 Ni rycktes bort, vi sågo er ej sedan,
 Och andra ryckte in och fylla redan
 Er plats i leden; tiden läker svedan
 I hjertats sår hos dem som älskat er,
 Men ärren aldrig helt försvinna mer.

De äro borta, döda, — och hvad sedan?
 Må jag väl spörja döden om hans rof?
 Hans svar är mörkt, som natten uti nedan,
 Stumt som den graf der vännen man begrof.

Och dock hvem är, som ej den tanken tänkte,
När stoftet af en vän i mull man sänkte,
Och jorden tog igen hvad jorden skänkte:
Hvar är han nu? hvart har han gått? hvarthän
Har anden flyktat? o, hvarthän, hvarthän?

O, verldars Fader! du som gaf åt alla,
Den minste, som den störste jordens son
Det adelsmärke som vi väl må kalla
För mensklighetens största gudalån:
Personlighetens ädla gudagnista,
Som ingen själ kan byta bort och mista,
Som från den första och intill den sista
Af menskor, dem du skapar, blifver ny,
Likt de milliarder ögonblick som gry,

Du, du allena känner och kan skilja
Uti vårt väsens djup slagg och metall;
Om vi stött bort din kärleks frälsningsvilja,
Det »Mene Tekel» som oss döma skall.
Du som gaf gåfvorna och kraften mätte,
Du sätter priset ej som vi det sätte;
Uppå din våg skall kanske alltför lätte
Befinnas de som mycket vägde här,
Der sken från sanning ej man skilja lär.

O, du Guds Son! som älskade vårt slägte
Derhän att du som menska för oss dog,
Fast helighetens mur dess svall jemnt stäckte,
Dock frestelsernas våg emot dig slog;
Du känt dess makt, dig ömkar om oss svaga;
Du ville gerna alla till dig draga,
Som hönan under sina vingar taga
Enhvar af oss, du ensam är vårt hopp,
Du som ur grafven har fört lifvet opp.

Trängsel,

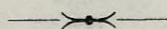
Du kom ifrån frihetens gränslösa rymd,
Från eviga dagen, af dunkel ej skymd;
Från landet der skönhets allherrsokande makt
I former, i färger af oanad prakt
Omtonar, bestrålar, sig gjuter uti
Ovanskliga alltet, i djup harmoni.

Du kom ifrån sanningens land, der enhvar
Ger hela sin själ, genomskinlig och klar.
Du kom ifrån nejder, der kärleken är
Den lifsluft, som glödgar igenom, som när
Otaliga väsen, i renhet och sans,
Till ofattbar sällhet, till onämibar glans.

Du kom och blef menska. I jungfruligt sköt,
I menkliga former din gudom sig slöt.
I armod, i ringhet, föraktad, försmådd,
Ej ens af den älskande modren förstådd,
I jordlifvets bojor du fostra dig lät.
Hvad trängsel för evig Guds Sons majestät!

Petrus på vattnet.

Hans fot har mist allt fäste; icke marken,
Ej båtens plankas ens han stöder på;
Och det är natt, och det går höga vågor.
Han ser ej Mästarn, skymtar honom ej.
Han känner blott hur allt, allt viker undan.
Han sjunker, sjunker, sjunker! Svarta vattnet
Som fräser: undergång! kring honom slår.
Ett lönrums öppnas djupt i hjertats grund,
Ej anadt förr; dit pressas ned, kläms samman
Hans vilja, tanke, känsla, hela lif,
Hans varelse i sammanträngd gestalt;
Och rummet, der den fängslats, heter ångest.

Då kommer skriet, ropet utur djupen:

Hjelp Herre! Fräls mig!

Mästarns röst!

Han hör den.

Nu är han fattad utaf frälsarhanden.

Allt stillas. Svarta vågor bära.

Han är vid land. Hans fot har åter mark.

Förbön.

Till Josua, hjelten, sade gudsmannen Mose så:
Emot Amaleks hopar med folkets bäste gå!
På toppen utaf berget jag vill i morgon stå
I bön, med sträckta händer, att seger du må få!

Han gjorde så; och seger fick Josua med sin tropp,
Så länge Mose armar mot himlen sträcktes opp;
Men när de matta sjönko emot hans sidor ned,
Då veko för Amalek ock Israels söners led.

Men när de åter höjdes, fick Israel mod på nytt,
Och ändtligt så blef striden för dem till seger bytt.
På starka andevingar gudsmannens förbön bar
De tvifvelfullas själar, och seger var Guds svar.

* * *

O, vi som bedja kunna i Jesu Kristi namn,
Som veta vägen öppen till Fadrens kärleksfamn,
Hur bedja vi för alla, som icke sjelfva be,
För tviflande, för fallna, för dem åt bönen le?

O, säg mig ej, att förbön blott gagnar den som tror,
Ty förbön går af kärlek, och makt i kärlek bor.
Om våra hjertan brunne af denna kärlek rätt
Som ej sitt eget söker, som gör hvart offer lätt,

Som ondt ej tror och tänker, men möter hvarje själ
Med denna äkta mildhet, som kommer af att väl
Ransaka eget hjerta, som glädes åt allt godt,
Som sörjer, icke dömer, medbröders skuld och brott;

Hur skulle vi ej värma vår kalla, stela verld,
Hur skulle vi ej smälta vid denna kärlekshärd
Förhärdelsen och hånet; hur skulle mod ej då
De vacklande, de svaga utaf vår förbön få!

O, helige Guds Ande! Allkärleks andedrägt!
Blås upp i hvarje hjerta, der du en gnista väckt,
Till glöd, till eld den kärlek, som allt fördrar, förmår
Och hoppas, ty ovanskligt är hvad han eftertrår!

Låt denna kärlek sträckas alltjemt i bön till dig,
Ömt, trofast innesluta och bära fram med sig
Dem som på jorden kvida af otäljbara kval,
Som le fastän de lida af nålstyn utan tal;

Som midt i nöjens hvirfvel och under festers glans
Gå innerst så allena, som om ej kärlek fans;
Dem som på lifslång möda och kamp ej ända se,
Dem som i otro välta på hopplöshetens ve!

Men först och sist låt fläkten af denna förböns makt
Omsusa dem, som lifvet har i vår närhet bragt!
Låt varmt, låt ljust det blifva kring oss, hvarhelst
vi gå!
Blott så med oss Guds rike skall seger få, blott så.

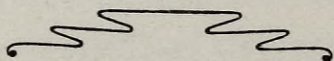
Din mun har sagt det.

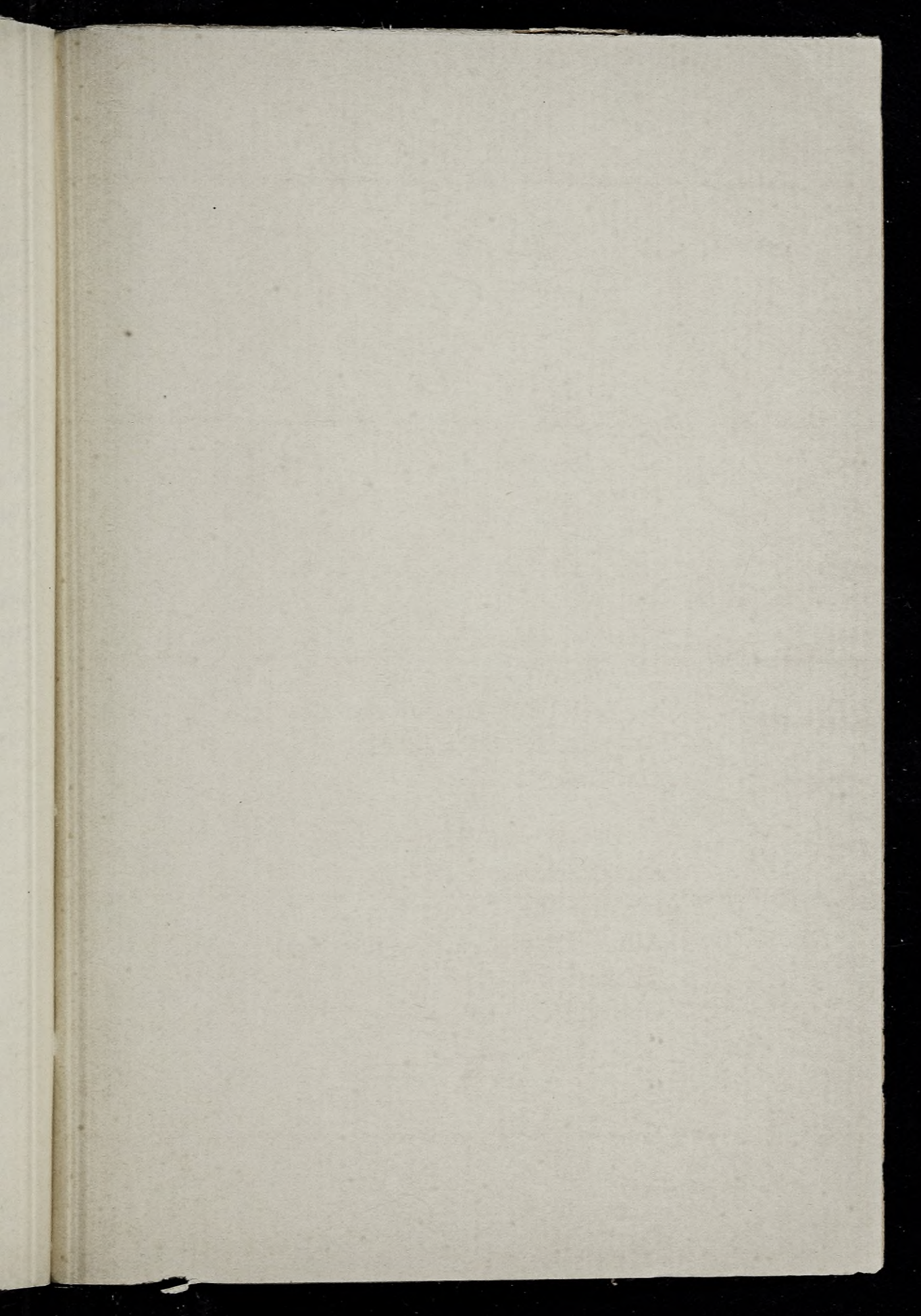
Joh. Ev. 12, 32. I Kor. 15, 27.

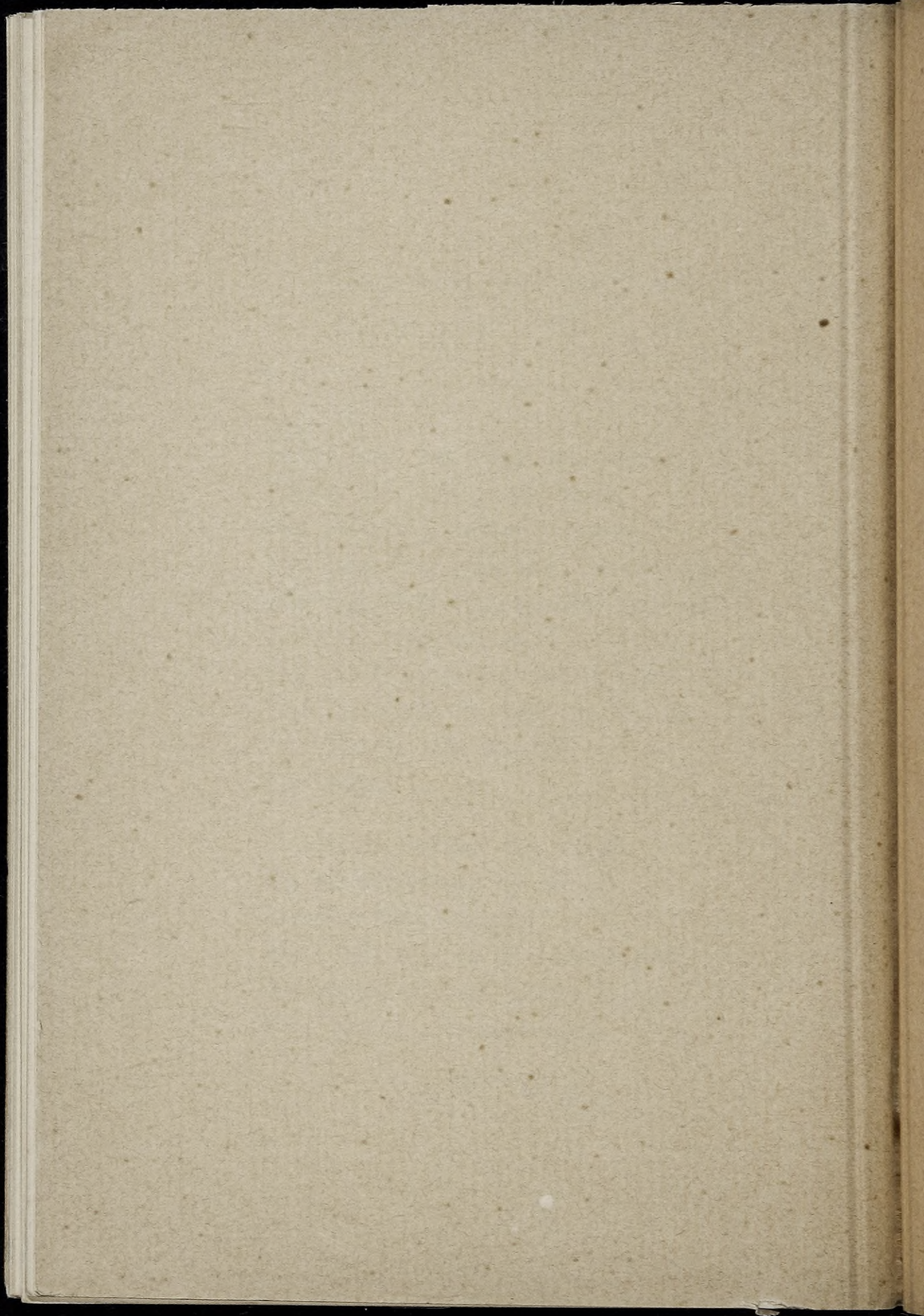

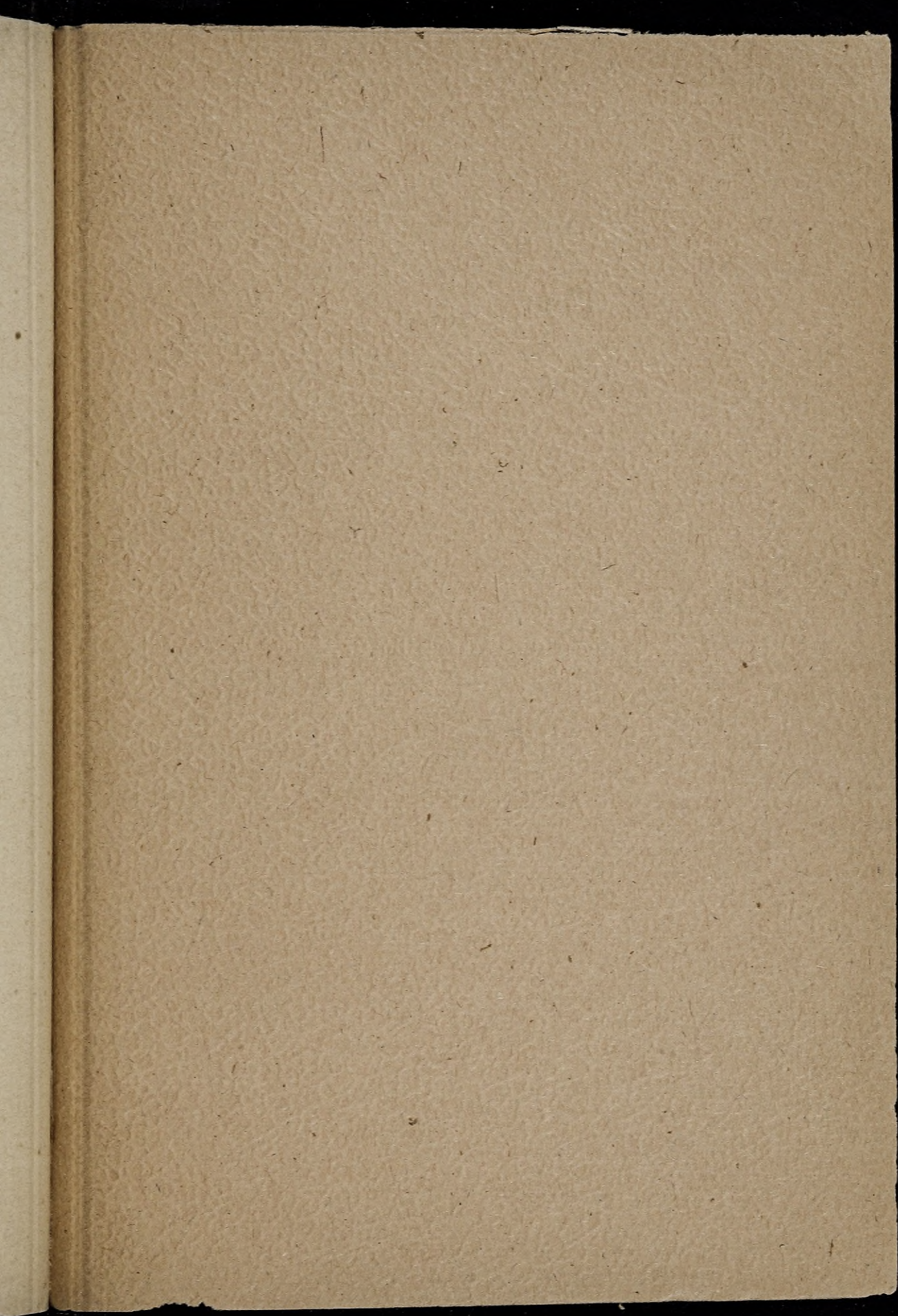
Din mun har sagt det, Herre, du
 Hvars alla ord bestå ännu,
 När jord och himmel ramla,
 Din mun har sagt det: hvarje själ
 Till dig skall dragas; kan jag väl
 I tvifvel längre famla!
 Jag vet ej hur, jag vet ej när,
 Jag vet blott att ditt ord det är,
 Att alla du vill samla;
 Halleluja!

O, det är svalka, det är ro,
 Du kärleksfurste, att få bo
 Inunder dina vingar!
 Allt skall dig varda underlagdt,
 Ty kärlek dig på korset bragt,
 Och kärlek allt betvingar.

Upsala 1897
Almqvist & Wiksells Boktr.-Aktieb.

